

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Adam Redzik

w sprawie z protestu M. Ś.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 2 czerwca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

M. Ś. pismem z 11 maja 2020 r. wniosła protest wyborczy, w którym wyraziła niezadowolenie z powodu nieprzeprowadzenia w dniu 10 maja 2020 r. głosowania na kandydatów w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnosząca protest podniosła, że sprzeciwia się „decydowaniu o terminie wyborów, ich odbywaniu się lub nie przez dwóch szeregowych posłów bez żadnego trybu”, „jawnemu łamaniu polskiej Konstytucji i niszczeniu zasad demokracji przez obóz rządzący” oraz „bezprawnemu trwonieniu (...) pieniędzy w sytuacji kryzysu wywołanego pandemią”. Zdaniem wnoszącej protest, nieprzeprowadzenie głosowania na kandydatów w wyborach Prezydenta RP w dniu 10 maja 2020 r.

wpłynęło również negatywnie na wizerunek Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, przedstawiając swoje stanowisko w sprawie, wniósł o pozostawienie protestu bez rozpoznania z uwagi na brak podstawy do jego wniesienia.

Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, wskazując, że nie spełnia on warunków określonych w art. 321 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 w związku z ust. 1 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta RP oraz warunki ważności tych wyborów określa Kodeks wyborczy.

Według art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Termin określony w art. 321 § 1 k.wyb. jest terminem zawitym. Zaczyna on biec od następnego dnia po publikacji w Dzienniku Ustaw obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 października 1995 r., III SW 8/95).

Protest złożony przed podaniem wyniku wyborów na Prezydenta RP do publicznej wiadomości jest przedwczesny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 września 2011 r., III SW 12/11, dotyczące terminu do wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu). Protest taki – jako niespełniający

warunków określonych w art. 321 k.wyb. – zgodnie z art. 322 § 1 k.wyb. powinien być pozostawiony przez Sąd Najwyższy bez dalszego biegu.

Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności niniejszej sprawy, należało uznać, że protest M. Ś. został wniesiony z naruszeniem terminu przewidzianego w art. 321 § 1 k.wyb. Został on bowiem wniesiony przed rozpoczęciem biegu terminu do jego wniesienia (tj. przed dniem ogłoszenia wyniku wyborów na Prezydenta RP).

Nie ulega wątpliwości, że do chwili obecnej tegoroczne wybory Prezydenta RP (wyznaczone pierwotnie na dzień 10 maja 2020 r.) jeszcze się nie odbyły.

Co przy tym istotne, Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 10 maja 2020 r. podjęła uchwałę nr 129/2020 w sprawie stwierdzenia braku możliwości głosowania na kandydatów w wyborach Prezydenta RP. W uchwale tej stwierdzono, że w wyborach Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. brak było możliwości głosowania na kandydatów, a okoliczność ta jest równoważna w skutkach z przewidzianym w art. 293 § 3 k.wyb. brakiem możliwości głosowania ze względu na brak kandydatów.

W tej sytuacji, w związku z nieprzeprowadzeniem w dniu 10 maja 2020 r. głosowania na kandydatów w wyborach Prezydenta RP, oczywistym jest zatem, że Państwowa Komisja Wyborcza do chwili obecnej nie mogła stwierdzić wyniku wyborów na Prezydenta RP (art. 317 § 1 k.wyb.), ani tym bardziej podać wyników głosowania i wyniku tych wyborów do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia opublikowanego w Dzienniku Ustaw (art. 318 § 1 i 3 k.wyb.).

To zaś oznacza, że protest M. Ś. – jako wniesiony jeszcze przed podaniem wyniku wyborów na Prezydenta RP do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą – jest przedwczesny.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., pozostawił protest bez dalszego biegu.